

**NASLOV:** Timski rad i rukovođenje timom

**MODUL:** No: 03

Ciljevi: Učesnici u modulu...

- će biti u stanju da izgrade efikasan tim radi ostvarivanja njihovih ciljeva
- će razumeti šta je odgovornost rukovodioca tima u formiranju tima i šta čini efikasnog vođu tima
- će utvrditi koji uslovi čine tim efikasnim i kako da motivišu timove
- će biti sposobni da rezreše konflikte u timu i da konstruktivno doprinesu njihovom razrešenju
- će biti sposobni da komuniciraju efikasno i jasno.

Učesnici: poljoprivredni savetodavci (približno 15)

Predavači: dr Slađan Stanković, drugi CECRA predavac

Lokacija: IPN, Bulevar despota Stefana 68b, Beograd, Republika Srbija

**Dan 1, od 10.00 do 18.00**

Vreme	Faza/korak	Cilj	Detalji i metode	Materijali/Vizuelizacija	Odgovorani (ko?)	Komentari
10.00	Uvod	Dobrodošlica: Pregled CECRA 3 (ciljevi, prikaz programa) Predstavljanje učesnika Podela učesnika u grupe Formiranje završnog tima	Predstavljanje trenera,  Predstavljanje učesnika: ✚ svaki učesnik treba da izabere jedan predmet - životinjsku igračku i da objasni zašto se opredelio za nju i koje su njegove/njene pozitivne osobine ✚ svaki učesnik treba da objasni koja su njegova očekivanja od seminara, sažetak  Treneru prezentuju sadržaj I ciljeve modula	Poster (ciljevi, program) Karte sa imenama učesnika		
11.00	Model - razvoj tima  Sposobnost da se bude "timski igrač"	Razumevanje pojma tima i timskog rada  Šta znači imati ulogu u timu i zašto treba da bi bio dobar timski igrač  Učenje o vrednosti timskog rada i kako postati efikasan član tima  Lično shvatanje o timskom radu	Vežba: Pojam tima Razlika tima i grupe Strukturni elementi tima  Prednosti tima ((ideja, početak razgovora, podrška, različite veštine, raspodela rada, kreativnost, brže ostvarenje)  Timske vrednosti I timske norme	Pin ploča Flip čart		
11.30	Pauza za kafu					

11.45	Uloge u timu	Razumevanje uloga koje različiti ljudi igraju u timu i značaja svake uloge	<p>Pet velikih komada papira, od kojih na svakom je nacrtan jedan od sledećih oblika – kvadrat, pravougaonik, krug, trougao i squiggle/skraćenica? Učesnici došetaju do oblika koji im se najviše dopada ili pranađu najprivlačniji. Trener objašnjava da svaki oblik predstavlja ličnost.</p> <p>Diskusija u grupi o:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Zašto je važno da različiti oblici rade u istom timu</li> <li>✚ Da li mislite da je lako ili teško da različiti tipovi ličnosti rade zajedno?</li> </ul>	Poster Papir Crteži oblika		
12.30	Uloge u timu	Razumevanje uloga koje različiti ljudi igraju u timu i značaja svake uloge	<p>Vežba: Timske vrednosti i različite uloge u timskom radu Ko sam ja u timu? Belbin test.</p> <p>Diskusija – različiti tipovi “timskih igrača”, njihove prednosti I nedostaci</p>	Pin ploča Flip čart		
13.30	Pauza za ručak					
14.30	Energizer	Aktiviranje predavača i učesnika	Zabavna aktivnost		Energizer tim	
14.45	Motivacija	Cenimo motivišuće faktore	<p>Prezentacija motivacionih teorija (input trenera) - Maslow's Hierarchy teorija potreba, Douglas McGregor: Teorije X i Y Faktori motivacije – rad u grupama Merač motivacije</p>	Flipchart Poster Papir Markeri Karte		

16.00		Pauza za kafu				
16.20	Rukovođenje	Razumevanje termina "rukovodstvo" tima Stilovi rukovođenja timom Učesnicima je jasno šta čini velikog vođu	Fotografija (različiti tipovi rukovodstva) Vizualizacija (poster –stilovi rukovođenja) ✚ Bombardovanje idejama (pregled karata): različitosti između šefa i vođe i kako postati vođa ✚ Kolekcija nalaza na flip chartu ✚ Povratne informacije Vežba: Individualni rad (aktivnost žurnalsanja – koji tip rukovodioca bi želeli da budete/objasnite svoj izbor	Fotografije Poster Pin ploča Karte		
17.30	Sumiranje i zaključak	Privremena evaluacija	Kratki lični utisci (šta sam naučio – o timu, timskom radu i rukovođenju timom) Merač raspoloženja ???	Karte Pin ploča Flip čart		

**Dan 2, od 10.00 do 18.00**

10.00	Uvodni deo	Prikazivanje sadržaja prvog dana	Završni tim priprema prezentaciju prvog dana na inovativni način		Završni tim	
10.15	Praksa timskog rada	Učesnici stiču iskustvo o timskom radu.  Integracija novih saznanja tokom praktičnog rada	Vežba: Uloge (timski rad na poslu) Diskusija u grupi: ✚ Šta je bio pravi problem u grupi ✚ Šta su mogli članovi tima da urade različito Rad u grupi, svaka grupa ima posmatrača, karte, prezentacija ✚ Loše i dobro iskustvo u timskoj grupi	Dobrovoljci za /kopije scenarija Karte Pin table		
11.00	Pauza za kafu					
11.15	Prepreke timskom uspehu	Uključiti učesnike u diskusiju o barijerama i strategijama koje mogu dati pozitivan ishod	Vežba: Timski rad (Da li je timski rad uvek lak? Razlozi zašto ne?) – flip chart Rad u manjim grupama (4 grupe)- Prezentacija Diskusija	Flip chart		
12.15	Konflikt	Primeri timskog konflikta i neki saveti kako vođa može pravilno reagovati	Vežbe u grupi: Identifikacija različitih tipova konflikta Kako se efikasno suočiti sa različitim konfliktima Povratne informacije i pitanja	Karte Jasno/Clear floor		
13.15	Pauza za ručak					
14.15	Energizer	Aktiviranje trenera I učesnika	Zabavna aktivnost		Energizer tim	
14.30	Komunikacija i slušanje	Angažovati učesnike u diskusiji o principima efikasne timske komunikacije	Diskusija Prezentacija Pitanja, komentari	Poster		
15.05	Pauza za kafu					

15.30	Moja uloga u timu, Razmišljanje o sebi	Učesnici se osvrću na ulogu koju imaju u timu. Razumevanje doprinosa svakog člana timu	Različite uloge u grupi (prezentacija na flipchart) Bombardovanje idejama “koju ulogu biste najradije imali i koje nisu deo vašeg prirode” Nalazi na flipchart Povratne informacije i pitanja	Flipchart markeri		
16.30	Uspostavljanje tima	Integracija znanja I primer uspostavljanja tima	Vežba: Uspostavljanje tima Definisanje cilja Podela uloga Razvoj akcionog plana			
17.30	Evaluacija seminara	Učesnici procenjuju na osnovu teme, metoda, cilja modula i okruženja	Procena ciljeva Diskusija	Poster Flipchart Markeri		
17.45-18.00	Kraj seminara	Reč zahvalnosti, doviđenja, razmena informacija učesnika da bi ostali u kontaktu			Svi	

### **Literaturaturni pregled za Modul 3**

- Participatory Learning and Action: A trainer's guide, Jules N Pretty, Irene Guijt, John Thompson, Ian Scoones, London, 1995, web page [iied.org/participatory-learning-action](http://iied.org/participatory-learning-action)
- Facilitation – the art of making your meetings and workshops purposeful and time-efficient. Ernst Bolligerm Tonino Zellweger, Agridea, 1995
- Adviser Facilitation Handbook, Teagasc
- Handout from CECRA Train the Trainer Seminares
- Kako velikost čevljev vpliva na karierni uspeh, Marjan Račnik

## Websites

### TIMSKI RAD!!!!

<https://www.dol.gov/odep/topics/youth/softskills/Teamwork.pdf>

### MOTIVACIJA

<https://www.slideshare.net/hareeshkodanghat/leadership-motivation-and-teamwork>

<https://www.scribd.com/doc/56149790/Theories-of-Motivation-and-Teamwork>

<https://www.mindtools.com/pages/article/motivating-your-team.htm>

<http://www.educational-business-articles.com/motivation-theories/>

### KONFLIKT

<https://leaderchat.org/2015/07/16/4-types-of-team-conflict-and-how-to-deal-with-each-effectively/>

### KOMUNIKACIJA

<http://slideplayer.com/slide/6953673/>

### MOJA ULOGA

<http://www.yourofficecoach.com/coaching-resources/coworker-relationships/working-in-teams/what-role-do-you-take-on-a-team>

<http://theproductivitypro.com/blog/2015/10/where-you-fit-understanding-your-role-on-the-team/>

<http://www.collaborativejustice.org/how/tools/structure/structure-ex1.htm>